

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Simon Gregorčičevi ulici. Dopisi se ne vračajo. — Štev. pri čerkovnem zavodu v Ljubljani 11.953.

LETO X.

Telefon št. 552.

LJUBLJANA, 17. marca 1927.

Telefon št. 552.

ŠTEV. 31.

Pogledi na gospodarsko leto 1926.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je izdala pod gornjim naslovom obširno, po vsebini bogato in dragoceno knjigo. Je to v kratkih mesecih že drugo večje delo, koje je izdala zbornica. Pred meseci je izšla knjiga »Naše pomorstvo«, najlepše pozdravljena in zelo laskavo ocenjena zlasti s strani hrvaških in srbskih gospodarskih krogov, a ta teden je zbornica izdala novo delo, ki bo za našo strokovno literaturo brez dvoma prav dragocena pridobitev.

Zbornica izdaja detajlna poročila o svojem delovanju običajno o priliki plenarnih sej. Delo pa, ki ga je pravkar izdala, ni običajno poslovno poročilo. Zbornične akcije se tu omejujejo le mimogrede, kjer je to potrebno, da se označi stališče zbornice v važnejših vprašanjih, sicer pa je to, kar je te dni izdala zbornica, zaokroženo delo, ki nudi v celoti verno in zanimivo sliko gospodarskega življenja v naši pokrajini, so to pravi, živi pogledi na prošlo gospodarsko leto.

Zanimiva publikacija vsebuje naslednje odstavke:

Uvodna beseda, finančna vprašanja, socialna politika, trgovinska politika, železnice, carinstvo, poštni in telefonski promet, gospodarska zakonodaja, stanovska organizacija, strokovno šolstvo, trgovski in obrtni naraščaji, kreditna vprašanja, pregled o potrditvah in svedočbah, katere je izdala zbornica leta 1926., trgovski in združni register.

Šef zborničnega urada g. dr. Fran Windischer, ki je knjigo uredil, je napisal na čelo dela uvodne besede, koje moramo, tako z ozirom na vsebino, kakor tudi na res izbran slog, dobesedno priobčiti, ker morajo zanimati vsakega naših bralcev:

Ker se po razpisu zborničnih volitev niso več vršile plenarne seje in ni bilo prilike za običajna pregledna poslovna poročila, smatramo za umestno, da podamo ob pričetku leta pregledno poročilo o najvažnejših dogodkih in o svojih prizadevanjih v preteklem letu. Pri tem se omejujemo na najvažnejše pojave, pa objavljamo v posameznih zaglavjih izkaze in podatke v številkah, o katerih mislimo, da zanimajo vso javnost in zlasti tiste činitelje, ki se morajo po svojem poklicu in svojem delokrogu zanimati za mnogoštevilna vprašanja gospodarske, finančne, socialne in stanovske politike. Naše poročilo ima pred vsem informativen namen in praktičen cilj. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo po svojem prostornem delokrogu zasleduje po najboljši možnosti vse važnejše pojave v različnih gospodarskih panogah ter presoja dogodke in vprašanja stvarno in objektivno, mora pa kot interesno zastopstvo in osrednja gospodarska korporacija za Slovenijo v današnjih časih, ko je ožjost zajela malone vse gospodarske panoge, imeti prav posebno pred očmi praktične potrebe in varstvo le prečesto ogroženih gospodarskih in stanovskih interesov industrijskih, trgovskih in obrtnih gospodarstev. Praktično delo in točno opravljanje naraščajočih dnevnih poslov obširnega zborničnega delokroga zahteva trdo in redno vsakdanje delo, pa je v živem toku vsakdanjega dela le ob velikem naporu skromnega aparata mogoče pripravljati in obdelovati obširnejši material za objavo po tisku. Zbornični posli so mnogostranski in ob neugod-

nem stanju gospodarstva takorekoč dnevno naraščajo. Neogibna zastopstva in nepogrešna odposlanstva, pa vzdrževanje najpotrebnejših stikov z vodilnimi korporacijami po drugih delih naše države in intervencije pri centralnih upravnih mestih jemljejo vsled prostranosti naše države in naše oddaljenosti od prestolice mnogo časa in zahtevajo dokaj denarja. Materialne potrebe so velike, pa neogibne, ako hočemo z uspehom in pridom vršiti naloge obsežnega in važnega delokroga ter zlasti preprečiti, da ne ostanemo osamljeni visoko gor na severu. Malokje je tako resnično kakor pri nas v našem delu, da odsotni navadno nima prav, pa moramo zategadelj skrbeti pri vseh važnejših povodih za udeležbo in dobro zastopstvo, ako v trdem trenju naših gospodarskih koristi nočemo izgubiti še več, kakor itak že izgublamo pri sedanjih gospodarskih politikah po svoji eksponirani legi in zbog oddaljenosti od glavnih razpečevališč. V težkih prilikah, v katerih živimo v Sloveniji, imajo naši gospodarski krogi prevažne skupne interese, pa je neglede na posebne stanovske razmere sprično neprimerno važnejših skupnih interesov industrijskih, trgovskih in obrtnih gospodarstev prav pri nas v Sloveniji potrebna strunna solidarnost že zategadelj, ker bi posamezne stanovske panoge ne imele tiste tehtnosti vpoštevnosti, ki je potrebna, pa bi tudi ne zmogle onih znatnih materialnih sredstev, ki so nepogrešna za uspešno uveljavljanje stanovskega zastopstva. Ob nedostajanju čvrste solidarnosti bi tudi izgubili vsako možnost specializiranja, kakor bi tudi odpadla še zadnja prilika, da se poleg praktičnega dnevnega dela v zastopanju gospodarskih interesov posameznikov in gospodarskih panog more odmeniti vsaj nekoliko časa tudi zbiranju materiala in študiju ekonomskih vprašanj, ki preko interesa posameznika zanimajo celo našo Slovenijo in preko te celo državo, pa so vendar za splošno dobrobit neprimerno večje važnosti nego si posamezni podjetnik, presojujoč razmere samo raz ožji vidik svojih potreb, misliti more. Delo v zborničnem delokrogu zahteva resnega dela, zahteva ljubezni do stroke in stvari, pa popolno posvetitev cele osebnosti temu poslu, čigar moči te dejansko vzamejo v sebo. Zbornica se trudi v težkih prilikah dosegati kar najboljših uspehov, skuša izboljšati gospodarske prilike in osobito napenja vse sile, da očuva naše gospodarstvo novih bremen in nove škode. Obvarovati ga želi izsušitve. Obrambeno in podporno delo je postalo za gospodarska zastopstva v Sloveniji zadnje dobo na žalost glavna naloga. V takih resnih prilikah bi bila resnična gospodarska nesreča, ako bi kdaj došlo do cepitve in slabitve zastopstva v skupni Zbornici za trgovino, obrt in industrijo za Slovenijo.

(Konec prihodnjic.)

NAŠ UVOZ V LETU 1926.

V letu 1926 smo uvozili v našo državo 1.241.054 ton blaga v vrednosti 7631 milijonov dinarjev. Po vrednosti blaga je došlo blaga iz Avstrije za 1532 (20.08%), iz Češkoslovaške za 1427 (18.70%), iz Italije za 1054 (13.82%) in iz Nemčije za 918 (12.03%) milijonov dinarjev; skupaj skoro 2 tretjini (64.63 odstotkov) celotne vrednosti vsega uvoza. Znatno množine blaga smo uvozili nadalje iz Anglije (5.83%), iz Ogrske (4.65%), iz Francije (4.63%), iz Rumu-

nije (4.35%), iz Severne Amerike (4.05 odst.), iz Brazilije (2.46%), skupaj iz vseh navedenih držav 90.52%, to je devet desetlin celega uvoza. Ako primerjamo vrednost uvoza v te države z vrednostjo izvoza iz teh držav, vidimo, da je naš izvoz v Avstrijo večji od uvoza za 5.01%, v Češkoslovaško manjši za 34.23%, Italijo večji za 85.92%, v Nemčijo manjši za 21.12%, v Anglijo manjši za 84.58%, na Ogrsko večji za 4.47%, na Francosko manjši za 46.60% od uvoza, iz Rumunije večji za 135.81% (všet je naš izvoz preko Braile), v Severno Ameriko manjši za 83.93% in v Brazilijo manjši za 99.62% od uvoza.

ZNIZANJE DRŽAVNE TROŠARINE NA ALKOHOL IN ŽGANJE.

Kakor znano, je vlada sklenila, da potom amandmanov v prihodnjem finančnem zakonu zniža trošarino na alkohol in žganje za 8 Din pri hektoliterski stopnji. Vesti o znižanju so povzročile našemu trgovstvu težko skrb, ker bi izgubilo izdatne vsote na zalozah, katere je nakupilo z vkalkulirano višjo trošarino. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je opozorila odločujoče faktorje na to nevarnost in jih prosila, naj intervenirajo v prihodnjem trgovstvu, da se zalozge, obremenjene z višjo trošarino ob znižanju popišejo in preveč plačana trošarina vrne. Na to opozoritev je dobila od ministra za zgradbe g. ing. Dušana Serneca pismo, v katerem ji gospod minister sporoča, da je o zadevi govoril z g. ministrom financ, ki mu je izjavil, da je predvidel takojšnji popis zalozge, da se gospodarstvo obvarje preteče izgube. Tudi jugoslovanski klub Narodne skupščine se je za zadevo zavzel in brzojavno obvestil Gremij trgovcev v Ljubljani, da je finančni minister obljubil, da se bodo zalozge popisale. — Hvaležno beležimo ta uspeh slovenskih poslancev, ki je obvaroval naše gospodarstvo več milijonov značajne izgube.

AKTIVNOST NAŠE TRGOVSKE BILANCE.

Naša trgovska bilanca je za leto 1926 aktivna s 186 ½ milijoni dinarjev ali s 17 milijoni zlatih dinarjev. Povoljni uspeh je povzročil izdaten izvoz v četrtletju 1926, ki je za 275 milijonov dinarjev ali 25 milijonov zlatih dinarjev presegal uvoz v tej dobi. Ugotovitev tega povoljnega uspeha je ugodno vplivala na borzo, ker se je že dalje časa domnevalo, da zaključimo lanskotno trgovsko bilanco z izdatnim deficitom.

TRGOVSKI STIKI MED NAMI IN AMERIKO.

V svrhu poglobitve trgovskih odnosov z Zedinjenimi državami je naslovil naš generalni konzulat v New Yorku na vse zbornice v državi okrožnico s prošnjo, da se mu pošljejo naslovi in podatki o naših tvrdkah, ki bi želele navezati poslovne stike s tvrdkami v Zedinjenih državah. Na podlagi dobljenih podatkov namerava konzulat sestaviti poseben register naših tvrdk. Interesenti naj pošljejo podatke o izvoznem predmetu, o razpoložljivih količinah, in prodajnih pogojih Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Za izvoznike suhih gob. Tvrdka v Bordeauxu želi prevzeti zastopništvo za razpečevanje posušene povrtja, gob, sadja itd. Naslov dobijo interesenti v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Najemnina na lokale in hišni posestniki.

Jugoslovanski Lloyd je priobčil v 59. številki pod gornjim naslovom zanimiv članek, ki uvodoma ugotavlja, da se v Zagrebu na prometnih krajih opaža veliko ponudb za oddajo lokalov v najem itd. Pisec članka trdi, da pred dvema letoma tega ni bilo opažati. Ponudbe poslovnih lokalov za oddajo v najem visijo nabite cele mesece brezuspešno.

Pri nas ponudb v takem številu še ni, dasi so tu že prva znamenja, da pridemo za Zagrebčani.

Gospodarska kriza, ki pritiska baš na trgovino in obrt z vso pezo, bo prisilila tudi pri nas marsikatero trgovca, da bo trgovino zaprl in to ne le vsled preobčutnih davčnih, socialnih in avtonomnih bremen, temveč tudi radi previsoke najemnine, ki jo zahtevajo nekateri hišni posestniki za lokale.

Živimo v času konkurzov in razprodaj. Na vseh in koncih in krajih se bije boj za obstanek, trgovec gleda z največjim strahom v bodočnost, ker ne ve, kaj ga še čaka.

Ni ga stanu, ki bi ne imel svojih težav, vendar moramo priznati, da je ravno za trgovino in obrt položaj poseben trd.

Potrebno je, da bi društvo hišnih posestnikov o tem premišljevalo in primerno ukrenilo, da posamezni posestniki najemnine polagoma znižajo in da ne bodo zahtevali za lokale pretiranih vsot, da bi ne spravljali posamezne trgovce in obrtnike v težave, ki bi ogrožale njihovo eksistenco.

Če hočejo hišni posestniki obdržati svoje najemnike trgovce in obrtnike še nadalje v svojih hišah, je gotovo v njihovem lastnem interesu, da ne zahtevajo za svoje lokale pretiranih najemnin, ampak jih prilagodijo individualnim razmeram in pred vsakim poviškom resno premislijo, bo li najemnik povišek zmogel.

Treba je medsebojne koncilijantnosti in uvidevnosti, ker le na tej podlagi je dana možnost, da se hišni gospodar in najemnik sporazumeta glede višine najemnine, ki se mora prilagoditi sedanjim kritičnim poslovnim razmeram.

Apeliramo na društvo hišnih posestnikov, da upošteva resen položaj trgovstva in obrtništva ter po možnosti prepreči najemnine, ki bi ob danih prilikah ne bile zmagljive.

Proti vsakemu povišanju davkov in drugih dajatev smo nastopali s hišnimi posestniki v eni vrsti, zato pričakujemo in smo tudi trdno uverjeni, da bo društvo hišnih posestnikov upoštevalo ta apel in od svoje strani vse storilo, da najemnine za lokale ne bodo dajale povoda za tožbe o pretiranosti. Trgovec.

Fr. Zelenik:

Sumljivi oglasi.

Tu pa tam najdemo med drugimi oglasi dnevnega časopisja tudi oglase, s katerimi se ponujajo ali jako dobre službe ali pa imeniten zaslužek. Videli smo oglas, kateri je obljubljal srečnemu izvoljencu celih 1500 lir mesečne plače. Drugi oglaš zopet govorijo o dnevnem zaslužku od 300 do 400 dinarjev. Pogoj pa je, da priloži prosilec svoji ponudbi denar. Zahteva

Iste so v ministrskem svetu določili vsoto za podporo naših paroplovnih družb. Kakor smo že poročali, so družbe zagrožile s prenehanjem obrata, če ne dobijo podpore. — Pri Zvezi narodov se pogaja Bolgarija za veliko posojilo v znesku 300 milijonov zlatih frankov. — 116 članov znamenite ameriške univerze Princeton zahteva, naj se vprašanje vojnih dolgov na novo preštudira. — Po Italiji je potovalo leta 1920 320.000 tujih turistov, leta 1921 500.000, nato 600.000, 700.000 in leta 1925 že 1.100.000. Tujski promet torej zelo hitro narašča. — Promet v solunskem pristanišču v lanskem letu 1926 izkazuje 1708 parnikov z vsebino 1.453.000 netoregistriranih; leta 1925 je bilo ladij 1985, vsebina pa 1.661.000. Promet torej hira. — Podaljšanje zveze nemških eksporterjev sladkorja za jesensko kampanjo je zagotovljeno. Zveza obsega vseh 300 nemških sladkornih tovarn, kampanje se jih bo udeležilo 280. — Rumunski producenti petroleja so se izrekli za stabilizacijo leja ter za znižanje eksportnih tarif in izvoznih pristojbin. Ogrska strojna industrija forsira prodajo v Bolgariji.

TRŽNA POROČILA.

Mariborski trg dne 12. marca 1927. 52 slaninarjev je pripeljalo 169 zaklanih svinj na trg, ki so prodajali meso in slanino po Din 10.50 do 25 za kg na drobno ter Din 15 do 17 na debelo; domači mesarji so ostali pri dosedanjih cenah. Perutnine in drugih domačih živali je bilo okoli 600 komadov. Cene so bile piščancem 25 do 32.50 Din, kokošim 30 do 50, racam in gosem 60 do 80, puranom 75 do 100, domačim zajcem 8 do 25 Din komad. Krompir, zelenjava, druga živila, evetlice, sadike. Krompirja je bilo 6 voz, ki se je prodajal po Din 6.25 do 7 mernik (7 in pol kg) oziroma po 2 do 2.25 Din kg, kislo zelje 3 do 4, kislja repa 2, grah v stročju 18 do 20, čebula 5 do 6, česen 12 do 18, med 35 do 40, maslo

surovo 44 do 46, kuhano 45 do 48, čajno 55 do 65 Din kg. — Solata in motovilec 1 do 2 Din kupček, glavata solata, endivija, ohrovt 1 do 2 Din, karfiol 3 do 10 Din, sveže zelje 2 do 5 Din komad. Mleko 3 do 3.50, smetana 12 do 14, oljčno olje 26 do 36, bučno olje 15 do 24 (po trgovinah tudi 16 Din liter), jajca 1.25 do 1.50 Din komad. Sadje: jabolka, hruške 4 do 10, suhe češnje 7.50 do 10 Din kg, datelji 24 do 36 Din kg, limone 0.75 do 1.25, pomaranče 1 do 3 Din komad. Cvetlice: 1 do 5, z lonci vred 10 do 50 Din komad: sadike (jabolka, hruške, marelice, češnje, višnje, breskve, rože) 10 do 25 Din komad. Lončena in lesena roba 1 do 100 Din komad, brezove metle 2.25 do 6, leseni ročni vozički 150 do 300 Din komad. Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo 9. t. m. so kmetje pripeljali 12 voz sena, 4 vozove slame, v soboto 12. t. m. pa 7 voz sena in 10 voz slame na trg. Cene so bile senu 80 do 100, slami pa 35 do 55 Din za 100 kg, slama se je prodajala tudi v snopih po 1 do 1.50 Din komad.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 11. III. 1927 se je pripeljalo 130 svinj, 1 koza. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad Din 100—112, 7—9 tednov stari 150—200, 3—4 mesece stari 250—350, 5—7 mesecev stari 400—450, 8 do 10 mesecev stari 500—550. 1 kg žive teže 9.50—10, 1 kg mrtve teže 15—16. Prodalo se je 82 komadov.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. marca t. l. ponudbe glede dobave hoquetta, 20.000 kg portland - cementa, 400 komadov poljskih tračnic ter glede dobave azbestnih vrvic in fiber. — Predmetni pogoji so na vpogled pri ekonomskem oddelku te direkcije. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 21. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 2000 komadov sklopkinih mufov za vakuumске trombe. — Dne 24. marca t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave 590 komadov skledic za ležaje, dne 2. aprila t. l. glede dobave 250.000 kg cementa; dne 5. aprila t. l. glede dobave 50.000 komadov opeke; dne 6. aprila t. l. glede dobave 150.000 kg negašenega apna; dne 8. aprila t. l. pa glede dobave bakrenih cevi. — Dne 28. marca t. l. pri Gl. Sanitetskem Slagališču v Zemunu glede dobave 500 tornister za Rudeči križ dne 12. aprila t. l. pa glede dobave raznih sanitetskih šotorov. — Dne 2. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave signalnih naprav. — Dne 8. aprila t. l. pri Upravi državnih monopolov, ekonomsko oddelku v Beogradu glede dobave bencina, olja za avtomobile in konzistentne masti.

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

Veletrgovina
kolonijalne in
špecerijske robe

Ivan Jelačin
Ljubljana

Zaloga
sveže pražene
kave, mletih dišav
in rudninske vode

Točna in solidna
posrežba!

Zahtevajte cenik!

VINOCE
tovarna

vinskega kisa, d. z. o. z., Ljubljana
nudi

**najfinejši in najokusnejši
namizni kis iz pristnega
vina.**

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijskično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.

Veletrgovina
v
A. ŠARABON
v Ljubljani

priporoča

**špecerijsko
blago**

raznovidno žganje,
moko in deželne pridelke. — Raznovidno
rudninsko vodo.

Lastna pražarna za kavo
in mlin za dišavo s
električnim obratom.

Ceniki na razpolago!

Izdelovanje oljnatih barv, firnežov, lakov in steklarskega kleja. — Zaloga kemikalij in rudninskih barv. — Potrebščine za slikarje, pleskarje, ličarje in druge, vse v te stroke spadajoče.

Se priporočam

IVAN JANČAR
Trgovina Miklošičeva cesta 4
Skladišče Vidovdanska c. 14.

M. FELDIN
MARIBOR
Specijalna trgovina
svilenih rut in šerp.
Glavna zaloga trdke:
Heinrich Deutsch & Co.
WIEN

**Najboljši liker
za želodec je
Zdravnik želodca**

Lovro Sehenik
žganjarna in rastlinska destilacija
Ljubljana 7.

Vse vrste trgovske knjige kot: ameriški Journali, glavne knjige, blagajniške knjige, vsakovrstne štruce, bloke, mape kakor tudi vse vrste šolske zvezke vam nudi s svojimi prvovrstnimi izdelki najugodnejše

A. JANEŽIČ, Ljubljana
Florijanska ulica št. 14

knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Na veliko! Na malo!

Ivan Sax in sin - Ljubljana
Gospodarska c. 2

Sivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvedba iz lesne in kovinske. 15-letna garancija. Vse se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“
kolesa iz prvih tovarn „Dittkopff“, „Styria“, „Waffenrad“ (orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. — Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Deje se tudi na obroke. Ceniki franco in zastonj.

Tiskarna MERKUR, Ljubljana
trg.-ind. d. d. — Simon Gregorčičeva ulica 23

se priporoča za tisk vsakovrstnih tiskovin za trgovce, obrtnike, industrijce in urade. — Lastna knjigoveznica

Najboljši šivalni stroj in kolo
je edino le

GRITZNER in ADLER

za dom, obrt in industrijo
vseh opremljen.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Pouk v vozanju brezplačen.

Večletna garancija
Delavca za popravila.
Hitro cena, tudi na obroke.

Josip Petelinc
Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

USTANOVLJENA 1900.

CENTRALA: LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA.

USTANOVLJENA 1900.

PODRUŽNICE IN AGENCIJE:

Delniška glavica:
Din 50.000.000—
Rezervni zakladi ca:
Din 10.000.000—

Brežice
Celje
Črnomelj

Gorica
Kranj
Logatec

Maribor
Metković
Novi Sad

Novomesto
Prevalje
Ptuj

Rakov
Sarajevo
Slovenjgradec

Split
Trst

Brzojavni naslov:
Banka Ljubljana
Telefon št. 261, 413,
302, 503 in 504.

SE PRIPOROČA ZA VSE V BANČNO STROKO SPADAJOČE POSLE.